

добри предъ очиты на хората сѣ виждатъ лоши споредъ една свободна, и незлобива простота? и колко лоши предъ очиты на хората сѣ виждатъ добри споредъ едно лѣкаво, и остарѣло лицемѣрство? И пакъ какъ прави насилството челоуѣческо, и зломышленіето? Колко мъчителѣ царѣватъ? Колко невинни сѣ мъчатъ? И ако Богъ за да покаже като една зарѣ отъ правосѣдіето си и много престѣпници, е наказалъ, като Фараона, и Антиоха, и много невинни е избавилъ, като Іосифа, и Госана, нѣ при сичко това по-многого виновати во всички сѣ животъ сѣ живѣли сѣ честь, и слава: по-многого невинни сѣ умрѣли сѣ ѹкоръ, и бесчестіе, нѣ Богъ е справедливъ, и слѣдователно трѣбва единъ пѣтъ въ всеміренъ сѣдъ да направи да сѣ іави, кое е било истинното зло; и коу е была истинната добродѣтель, и да блѣсне истината на работыты. Съ такъвъ образъ размышлаватъ странно междѣ Вѣсточныты оучителѣ Златовстъ, и междѣ Западныты Августинъ, тѣй щото за да сѣ іави Божіето правосѣдіе, трѣбва да стане единъ вѣдѣщій сѣдъ, и да предстанемъ сичкы предъ страшното сѣдилище за да сѣ сѣдимъ еѣкой за колкото е сторилъ или добры, или злы работы; дѣма го іавно Павелъ: „Всѣмъ во нѣмъ іавитисѣ подобѣетъ предъ сѣдѣщемъ Христѣвымъ, да воспріиметъ кійждо, еліка содѣла, іли благѣа, іли зла.“(1) О сѣде! О дѣше! въ голѣміатъ онзи день сичко е страшно, както ви го истѣлкѣвахъ на пространно по-преди; но менѣ ми сѣ виждатъ двѣ неща по-страшны отъ сичкыты: едно челоуѣческата сѣвѣсть, коуто прави обвиненіето, и осѣжденіето; дрѣго, Божіето правосѣдіе, коуто прави сѣдѣтѣ, и отмыщеніето; о сѣде! о дѣше!

И нека започнемъ отъ първото; нѣма нещо по-грозно отъ грѣха; самъ си челоуѣкѣтѣ, който има на сърдце да го стори, нѣма очи да го види; стрѣва го, нѣ страда, и мъчи сѣ, колко е възможно, да го скрие. Когато насилственно сѣ принѣждава да го іави въ сѣдилищата, той мъчи, и тѣрпи голѣмы мъкы; когато самоволно отиди да го іави въ исповѣдѣ-та, или го преиначѣва сѣ хытрость, или го покрыва сѣ извиненіе, а причината на това е, че естественно, ако е могалъ да го стори, не може да го гледа. На истина сѣвѣсть-та е едно огледало, въ което челоуѣкѣтѣ щѣ, не щѣ, трѣбва да сѣ срамѣва отъ грѣха си. Жената, кога ражда дѣтето, има болѣсть; като го роди, има

(1) 2. Коринт. гл. 5. ст. 10.